

Läroplan för den undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo

Innehåll

INLEDNING	3
1 UTGÅNGSPUNKTER FÖR DEN FÖRBEREDANDE UNDERVISNINGEN FÖR DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN PÅ SVENSKA I ESBO	4
3 DEN FÖRBEREDANDE UNDERVISNINGENS MÅL OCH CENTRALA INNEHÅLL.....	5
3.1 Allmänna mål och samarbete med den grundläggande utbildningen	5
3.2 Mål och centralt innehåll för språkundervisningen.....	5
Svenska som andra språk och litteratur	5
3.3. Mål och centralt innehåll i övriga läroämnen.....	6
4 VERKSAMHETSKULTUR	6
4.1 Lärmiljöer och arbetsätt	6
4.2 Helhetsskapande undervisning och mångvetenskapliga lärområden	6
5 UPPGÖRANDE AV ETT INDIVIDUELLT STUDIEPROGRAM FÖR ELEVEN	6
6 ELEVEN S VÄLBEFINNANDE SAMT STÖD FÖR LÄRANDE OCH SKOLGÅNG.....	7
5.1 Differentiering av undervisningen	7
5.2 Samarbete mellan hem och skola.....	7
5.3 Elevvård.....	7
5.4 Elevhandledning.....	7
5.5 Plan för användning av fostrande samtal och disciplinära åtgärder och förfaringssätt.....	8
7 ELEVBEDEÖMNING	8
8 INTYG.....	8
9 AVLÄGGANDE AV STUDIER SOM HÖR TILL DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGENS LÄROKURS UNDER DEN FÖRBEREDANDE UNDERVISNINGEN.....	8

INLEDNING

Den undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen anordnas i linje med de nationella normerna och läroplanen för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo. Läroplanen är ett levande arbetsredskap för alla lärare. Personalen diskuterar tillsammans läroplanen ur olika perspektiv och hur den tillämpas i skolan i syfte att ge kvalitativ undervisning för varje elev. En elev har enligt lagen om grundläggande utbildning rätt att varje skoldag få undervisning enligt läroplanen. Alla som arbetar med eleverna ska verkställa den läroplan som utbildningsanordnaren godkänt och följa övriga normer som reglerar arbetet. Hur läroplanen för den undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen förverkligas följs upp som en del av skolans utvärderings- och utvecklingsarbete. Läroplanen utvecklas och uppdateras vid behov.

Beredningen av den läroplan som förbereder för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo har gjorts av Resultatenheten Svenska bildningstjänster i samarbete med lärarrepresentanter från de svenskspråkiga skolorna i Esbo. Läroplanen för den förberedande undervisningen på svenska grundar sig på erfarenheter från den finska utbildningen där förberedande undervisning anordnats under en längre tid.

Läroplanen för den undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen på svenska kompletteras bland annat av följande planer: läroplanen för den grundläggande utbildningen, läroplanen för förskoleundervisningen [och tillhörande bilagor till dessa planer](#).

[Läroplanen för den undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo består av de nationella läroplansgrunderna samt lokala texter som definierar gemensamma riktlinjer för förberedande undervisningen på svenska i Esbo. Tillsammans bildar dessa delar en helhet som läraren ska följa för planering, genomförande och utvärdering av undervisningen.](#)

1 UTGÅNGSPUNKTER FÖR DEN FÖRBEREDANDE UNDERVISNINGEN FÖR DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN PÅ SVENSKA I ESBO

Den förberedande undervisningen för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo är avsedd för barn och ungdomar med **utländsk bakgrund som inte är födda i Finland**, som ska börja i den grundläggande utbildningen och har otillräckliga kunskaper i svenska.

Undervisning ordnas som inkluderande förberedande undervisning. Detta innebär att eleven integreras i den allmänna undervisningen. Eleven följer inte timfördelningen för den grundläggande utbildningens utan studerar i enlighet med ett studieprogram som uppgörs individuellt för varje elev inom förberedande undervisning. Elevens studieprogram kan inkludera undervisning i den allmänna undervisningen, undervisning i en mindre grupp och individuella undervisningspass enligt elevens kunskaps- och färdighetsnivå.

I Esbo ansvarar läraren för språk- och kulturgrupper, **i samarbete med skolans övriga lärare och rektor**, för planering av elevens skolgång och undervisning, uppföljning samt samarbetet med elevens vårdnadshavare. Undervisningen förverkligas i samarbete med skolans övriga lärare.

Förberedande undervisning ges under ett år. Om en elev inleder den förberedande undervisningen i mitten av ett läsår har hen vid behov även möjlighet att fortsätta till slutet av följande läsår. När eleven avklarar den förberedande undervisningen övergår hen till den grundläggande utbildningen. I slutet av den förberedande undervisningen görs en bedömning av vilken årskurs eleven har förutsättningar att övergå till i den grundläggande utbildningen. Bedömningen görs gemensamt av de lärare som undervisar eleven i samarbete med eleven och elevens vårdnadshavare. **I huvudsak övergår eleven till den årskurs som motsvarar elevens ålder. Eleven kan övergå till en årskurs som avviker från elevens åldersnivå endast om ett beslut om särskilda undervisningsarrangemang fattas i enlighet med 18 § i lagen om grundläggande utbildning.**

Elever som efter avslutad förberedande undervisning fortfarande har en grundläggande språkkunskap på elementär nivå (A1) i undervisningsspråket samt en bristfällig och begränsad skolgångsbakgrund kan anvisas till tilläggsundervisning för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen. Behovet av tilläggsundervisning för förberedande undervisningen bedöms i regel i slutskedet av den förberedande undervisningen i samarbete mellan eleven, vårdnadshavarna och de lärare som har undervisat eleven. När eleven övergår från förberedande undervisning till tilläggsundervisning för den förberedande undervisningen görs en bedömning av elevens stödbehov och en plan för genomförandet av stödet i samarbete mellan de lärare som undervisat eleven inom förberedande undervisning och de lärare som kommer att undervisa eleven inom tilläggsundervisningen.

Tilläggsundervisningen beskrivs närmare i läroplanen för grundläggande utbildningen på svenska i Esbo.

3 DEN FÖRBEREDANDE UNDERVISNINGENS MÅL OCH CENTRALA INNEHÅLL

3.1 Allmänna mål och samarbete med den grundläggande utbildningen

I den förberedande undervisningen ges eleven undervisning i svenska som andra språk samt i olika läroämnen i den grundläggande utbildningen. I den mån det är möjligt ordnas även undervisning i elevens modersmål alternativt i andra språk som eleven behärskar väl. Undervisningen ges i enlighet med elevens individuella studieprogram och fokuserar på innehåll som är nödvändigt för elevens övergång till den grundläggande utbildningen. Vid anordnande av undervisning samt vid uppgörande av det individuella studieprogrammet beaktas elevens ålder och kunskapsnivå.

Elever inom den förberedande utbildningen deltar i skolans gemensamma evenemang och samverkar aktivt med elever i den grundläggande utbildningen. Samverkan främjar språkutveckling och sociala färdigheter samt skapar förutsättningar för nya sociala relationer. **Användning av språkmedvetna arbetssätt är centralt i undervisningen i alla läroämnen.**

För att säkra en enhetlig lärtig samarbetar den förberedande undervisningen med förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen samt utbildningsanstalter på andra stadiet på ett ändamålsenligt sätt.

3.2 Mål och centralt innehåll för språkundervisningen

Svenska som andra språk och litteratur

I den förberedande undervisningen är huvudvikten lagd på studier i svenska som andra språk. Studierna i svenska som andraspråk och litteratur utgör grunden för alla övriga studier. Undervisningen följer i tillämpliga delar läroplanen för svenska som andraspråk och litteratur i den grundläggande utbildningen. Syftet med undervisningen i svenska som andraspråk och litteratur är att ge eleverna tillräckliga färdigheter för att flytta över till den grundläggande utbildningen. Elevens skol- och studiebakgrund och eventuella tidigare kunskaper i svenska ska beaktas i undervisningen. I elevens individuella studieprogram definieras målen och innehållet för undervisningen i svenska enligt elevens kunskaps- och åldersnivå.

Eleven ges möjlighet att delta i såväl handledd gruppverksamhet som i naturliga kommunikationssituationer med andra elever och vuxna i skolan. Undervisningen grundar sig på en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av elevens språkliga utveckling. Varierande **språkmedvetna** arbetssätt och flexibla undervisningsarrangemang möjliggör att elever från olika språk- och kulturgrupper lär sig att använda svenska på ett mångsidigt sätt och främjar samtidigt deras integrering i den finländska skolkulturen.

Undervisningen i svenska begränsas inte till läroämnet svenska som andra språk utan undervisningen kan innefatta även innehåll och begrepp från i olika läroämnen. Eleverna görs bland annat förtrodda med centrala begrepp inom läroämnena.

Elevers modersmål

Eleverna i den förberedande undervisningen kan delta i undervisning i sitt eget modersmål i enlighet med fastställda principer. Syftet med undervisningen i elevens eget modersmål är att **stärka** och främja elevens kunskaper i sitt modersmål, kunskapen om den egna kulturella bakgrunden och utvecklingen av den kulturella identiteten. Goda kunskaper i modersmålet skapar också förutsättningar för att lära sig svenska och för annat lärande som sker på svenska.

I Esbo ordnas undervisningen i elevens eget modersmål i samarbete med den finska utbildningen. I den egna modersmålsundervisningen följs mål, innehåll och bedömning av elevens lärande i den läroplan som godkänts för det ifrågavarande språkets undervisning.

Övriga språk

Studier i främmande språk ordnas enligt språkprogrammet för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo. I den förberedande undervisningen på svenska i Esbo studerar eleven övriga språk i enlighet med vad som bestäms i elevens studieprogram. Undervisningen ordnas integrerat i grupper inom den grundläggande utbildningen.

3.3. Mål och centralt innehåll i övriga läroämnen

Undervisning i övriga läroämnen ordnas på det sätt som anges i elevens studieprogram. Innehåll, arbetssätt och redskap för varje läroämne väljs med avseende på elevens ålder samt kunskaps- och färdighetsnivå.

I den mån det är möjligt kan eleven få stöd på det egna modersmålet.

4 VERKSAMHETSKULTUR

Verksamhetskulturen i den förberedande undervisningen utvecklas enligt samma principer som i den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo. Undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen är en del av den grundläggande utbildningen och verksamhetskulturen i skolan, men påverkar också utvecklandet av skolans övriga verksamhetskultur och förfaringssätt. Verksamhetskulturen utvecklas så att varje elev har möjlighet att agera, utvecklas och lära sig som en unik individ och som medlem i gemenskapen.

4.1 Lärmiljöer och arbetssätt

Utvecklandet av lärmiljöer och arbetssätt styrs av samma mål som i den grundläggande utbildningen. Vid val av lärmiljöer och arbetssätt i den förberedande undervisningen beaktas även läroplanen för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo.

4.2 Helhetsskapande undervisning och mångvetenskapliga lärområden

Vid planering av helhetsskapande undervisning och mångvetenskapliga lärområden i den förberedande undervisningen beaktas läroplanen för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo. En elev som deltar i förberedande undervisningen, tar del i de mångvetenskapliga lärområden som är definierade i skolans läsårsplan i enlighet med sitt egna studieprogram.

5 UPPGÖRANDE AV ETT INDIVIDUELLT STUDIEPROGRAM FÖR ELEVEN

När en elev inleder den förberedande undervisningen utreds elevens skolgångshistoria, studiefärdigheter och utgångsnivå. Utredningen görs i samarbete med elevens vårdnadshavare.

För varje elev i den förberedande undervisningen uppgörs ett eget studieprogram där elevens utgångsnivå samt individuella mål för elevens lärande beskrivs. I studieprogrammet antecknas även vilka läroämnen eleven studerar, vilket innehåll som undervisas samt på vilket sätt undervisningen anordnas i de olika läroämnena (inkl. mångvetenskapliga lärområden). I studieprogrammet redogörs även för handledningen av eleven samt för eventuellt stöd. Studieprogrammet uppgörs av läraren

för språk- och kulturgrupper tillsammans behövliga andra lärare. Eleven och elevens vårdnadshavare deltar i uppgörandet av studieprogrammet. I mån av möjlighet uppgörs studieprogrammet innan den förberedande undervisningen inleds. De svenskspråkiga skolorna i Esbo har en gemensam blankett för studieprogrammet.

6 ELEVENS VÄLBEFINNANDE SAMT STÖD FÖR LÄRANDE OCH SKOLGÅNG

Stödbehovet samt det stöd som ges dokumenteras i elevens studieprogram. Om det framkommer att eleven vid övergången till den grundläggande utbildningen skulle vara i behov av elevspecifika stödåtgärder kan beredningen av stödet påbörjas redan under den förberedande undervisningen i enlighet med processerna för att utreda behovet av stöd i den grundläggande utbildningen. Vid planering och anordnande av samt beslutsfattande om grundläggande utbildning ska barnets bästa i första hand beaktas. Utgångspunkten för anordnandet av undervisning, handledning och stöd är att eleven har en god, trygg och inspirerande skoldag på svenska.

5.1 Differentiering av undervisningen

Den förberedande undervisningen differentieras enligt elevens färdighetsnivå med avseende på innehåll, metoder, arbetssätt och material. Mål för undervisningen och undervisningsarrangemang dokumenteras i elevens individuella studieprogram.

5.2 Samarbete mellan hem och skola

I den förberedande undervisningen läggs grunden för samarbetet mellan hem och skola. Principerna för samarbete mellan hem och skola beskrivs i läroplanen för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo. För att stöda samarbetet med vårdnadshavarna utvecklas olika verksamhetsmodeller och allmänna förfaringssätt. Vid behov kan även tolkningstjänster utnyttjas. Tjänsterna används i enlighet med stadens riktlinjer och allmänna anvisningar.

5.3 Elevvård

Principerna för elevvården beskrivs i läroplanen för den grundläggande utbildningen. Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevvårdstjänsterna som erbjuds alla elever.

5.4 Elevhandledning

Elevhandledningen i den förberedande undervisningen följer läroplanen för grundläggande utbildning på svenska i Esbo. För yngre elever ligger tyngdpunkten på att utveckla förmågan att lära sig samt på att utveckla sociala färdigheter och förmågan att arbeta i grupp. Äldre elever ges även information om olika utbildnings- och studiemöjligheter efter den grundläggande utbildningen samt görs bekanta med kompetens- och utbildningskrav i olika branscher. Eleverna ges därutöver möjlighet att bekanta sig med arbetslivet (PRAO) samt studier på andra stadiet. I förberedande undervisning fokuserar elevhandledningen speciellt på vardagskompetens för att främja utvecklingen av färdigheter som behövs för ett liv i det finländska samhället.

5.5 Plan för användning av fostrande samtal och disciplinära åtgärder och förfaringssätt.

Skolan fostrar och handleder eleverna i att bemöta skolkamrater och personal med respekt och följa skolans gemensamma regler. Till elevens skyldigheter hör att inte mobba eller diskriminera och inte heller äventyra andra elevers, skolgemenskapens eller studiemiljöns säkerhet eller hälsa. Personalen ska utgöra goda förebilder för eleverna och främja elevens trygghet och säkerhet i alla situationer. Om någon i personalen misstänker eller upptäcker trakasserier, mobbning, diskriminering eller våld i skolan eller på väg till eller från skolan är hen skyldig att informera vårdnadshavaren för den elev som misstänks för detta och för den elev som utsatts för detta.

Esbo har en gemensam plan för fostrande samtal och disciplinära åtgärder. I planen beskrivs användning av fostrande samtal och disciplinära åtgärder samt förfaringssätten kring dem. Planen är en bilaga till den grundläggande utbildningens läroplan och den innehåller skolvisa delar. Skolorna beaktar att förberedande undervisning är en del av skolans verksamhet i uppgörandet av de skolvisa delarna i planen.

7 ELEVBEDÖMNING

Eleven och elevens vårdnadshavare ska göras medvetna om målen för undervisningen samt hur elevens framsteg i lärande följs upp i den förberedande undervisningen. Eleven bedöms utgående från sitt individuella studieprogram samt den förberedande undervisningens allmänna mål.

Vid bedömningen beaktas elevens bakgrund och elevens fortgående utveckling av kunskaper i svenska. Vid bedömningen används mångsidiga, flexibla och situationsanpassade förfaringssätt som till exempel självbedömning och kamratbedömning. I samband med att elevens studieprogram uppdateras hålls ett bedömningssamtal med eleven och elevens vårdnadshavare.

8 INTYG

Elever som deltagit i förberedande undervisning får ett intyg över deltagande när de övergår till den grundläggande utbildningen. Svenska bildningstjänster har en gemensam botten för intyget.

9 AVLÄGGANDE AV STUDIER SOM HÖR TILL DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGENS LÄROKURS UNDER DEN FÖRBEREDANDE UNDERVISNINGEN

Eleven kan visa sitt kunnande i den grundläggande utbildningens lärokurs, eller delar av den, genom en särskild examen antingen under den förberedande undervisningen eller omedelbart efter dess avslutande. Den särskilda examen planeras alltid separat av den lärare som ansvarar för examen. För elever som deltar i förberedande undervisning i slutskedet av den grundläggande utbildningen ska möjligheten att avlägga studier som hör till den grundläggande utbildningens lärokurs särskilt övervägas.